

UKA 2015/62: Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuutigineqarpoq Naalakkersuisut peqquneqassasut tunngaviusumik inatsisissamik piareersaasussanik ataatsimiititaliussasut.

&

UKA 2015/111: Tunngaviusumik inatsisissamik piareersaanermi ataatsimiititaliamik pilersitsinissamik UKA2011 Inatsisartut isumaqatigiittut Naalakkersuisunut suliaqartussamut aallarnisaqqinneqarnissaanik nalunaarusiamillu suliaqarnerup naammassineqarnissaanik Naalakkersuisut suliaqartussamut inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut.

&

UKA 2015/138: Kalaallit Nunaata Tunngaviusumik Inatsisissaanik suliaqartussamik isumaliogatigiissitamik kingusinnerpaamik 2016-ip naalernerani Naalakkersuisut pilersitseqqullugit peqquneqarnissaanik Inatsisartut Aalajangiiffigisassaattut siunnersuut.

pillugit

Inatsisinut Ataatsimiititaliap

ISUMALIUTISSIISSUTAA

Siunnersuutit aappassaaneerreqarneranni saqqummiunneqartoq

Suliarinninnermini Inatsisinut Ataatsimiititaliap ukuninnga inuttaqarpoq:

Inatsisartunut ilaasortaq Anders Olsen, Siumut, Siulittaasoq
Inatsisartunut ilaasortaq Iddimangiiu Bianco, Inuit Ataqtigiit, Siulittaasup tullia
Inatsisartunut ilaasortaq Laura Tàunâjik, Siumut
Inatsisartunut ilaasortaq Múte B Egede, Inuit Ataqtigiit
Inatsisartunut ilaasortaq Michael Rosing, Demokraatit

1. Siunnersuutit imarisaat.

1.1. Imm 111

Kalaallit Nunaannut inatsisit tunngaviusut pillugit isumalioqatigiissitamik pilersitsinissaq pillugu Inatsisartut aalajangiinissaannut tunngaviusussamik nassuiaammik Inatsisartunut saqqummiussinissamik Naalakkersuisut peqquneqassasut 2011-mi ukiakkut ataatsimiinnermi Inatsisartut isumaqatigiittut aalajangiuppaat. Suliaq taamanikkut Naalakkersuisuusunit aallartinneqarpoq 2013-imilu qinersinerup kingorna Naalakkersuisunit nutaanit ingerlateqqinneqarluni. 2014-imili kingumut qinersinissamik nalunaaruteqartoqarmat suliaq suli naammassineqanngilaq. Maanakkut Naalakkersuisuusut § 37, tunngavigalugu apeqquteqaammut akissutiminni (120/2015) paasissutissiissutigaat suliap ingerlateqqinnissaa naammassinissaa pillugu suli Naalakkersuisut aalajangiussisimanngitsut, taamaattorli Naalakkersuisut apeqqut oqallisigilersaaraat tamannalu aalajangiussiffigilersaaraat.

Aalajangiiffigisassatut siunnersuutip matuma (imm. 111) Naalakkersuisut nassuiaatip suliareqqilernissaanut naammassinissaannullu pisussaaffilerpai.

1.2. Imm. 62 aamma imm. 138

Aalajangiiffigisassatut siunnersuutit taakku marluk annertuutigit assigiipput; isumalioqatigiissitamik inatsisit tunngaviusussat piareersarneqarnerannik suliaqartussamik pilersitsisoqarnissaanik tamarmik Naalakkersuisunut peqqusippat. Aalajangiiffigisassatulli siunnersuutip aappaanaa – imm. 138 – sulinerup tamatuma naammassereerfissaanik aalajangersaavoq.

Inatsisitigit Tunngaviusutigit naalagaaffiup qanoq aaqqissugaanissaa aalajangersarneqartarpoq. Tassa naalagaaffiup ingerlatsiviisa qullersaat (inatsisartut, naalakkersuisut, eqqartuussiviit, naalagaaffiup qullersaa) qanoq pilersinneqassanersut aammalu akunnerminni innuttaasunullu tunngatillugu sunik pisussaaffeqarlutillu pisinnaatitaaffeqassanersut pillugu aalajangersakkanik imaqarpoq. Tassunga ilanngullugu aalajangersakkat inuttaasunut tunngatillugu (kiffaanngissuseqarnermut pisinnaatitaaffiit /inuttut pisinnaatitaaffiit) naalagaaffiup ingerlatsiviisa piginnaatitaaffiinut killiliisut. Assersuutigalugu Inatsisit Tunngaviusut naalagaaffimmi pineqartumi pisortatigoortumik oqaatsit aammalu ikinnerussuteqartut oqaasiisa illersorneqarnissaat pillugit aalajangersakkanik imaqarsinnaapput.

Danskit Inatsisaasa Tunngaviusut nutarterneqarsinnaanerat pillugu tamat oqallinneranni avatangiisit illersorneqarnissaat pinngortitallu pisuussutaasa nungusaataanngitsumik atorneqarnissaat pillugit aalajangersakkanik ilanngussisoqarsinnaanera siunnersuutigineqarsimavoq. Aalajangersakkat taamaattut kinguaassat pisinnaatitaaffiinik illersuinertut, taamaalillunilu inuttaasut pisinnaatitaaffiisa atuuttut inatsisitigit tunngaviusutigit qulakkiikkat annertuseriartinneqarnerattut isigineqarsinnaapput.

Inatsisit Tunngaviusut naalagaaffiup pineqartup inatsisaanut allanut sanilliullutik nalinginnaasumik immikkut inissisimasarput, taamaalillunilu inatsisit allat inatsisini tunngaviusuni aalajangersakkanut akerliusinnaanngillat, soorluttaaq inatsisinik tunngaviusunik allanngortitsinissami periutsit immikkut ittut atorpeqarnissaat piunasaqaataasoq, tamatumani nalinginnaasumik inatsisiliornermut sanilliullugu amerlanerussuteqarluartut isumaqataanissaat piunasaqaataalluni.

Danmarkip Naalagaaffiata Inatsisai Tunngaviusut 1953-imeersut ullumikkut Kalaallit Nunaannut atuupput. Tamatuma saniatigut namminersorneq pillugu inatsit Folketingimit akuerineqartoq inatsisit tunngaviusut assigalugit pingaarnertut sinaakkusiisuvoq Namminersornerullutik Oqartussat inatsisaasigut ingerlatsineratigullu unioqutinneqaqusaanngitsoq.

Namminersorneq pillugu inatsimmi § 21 naapertorlugu Kalaallit Nunaata namminiilivinnissaa (avissaarnissaa) inuiaat kalaallit aalajangersinnaavaat. Taamak aalajangertoqarpat aalajangiinerup piviusunngortinneqarnissaa siunertaralugu Naalakkersuisut danskillu naalakkersuisuisa akornanni isumaqatigiinniarnert aallartinneqassapput. Kalaallit Nunaata avissaarnissaanik Naalakkersuisut danskillu naalakkersuisuisa isumaqatigiissuteqarnerat Inatsisartut aammalu danskit Folketingiata akuersinerisigut pissaaq kiisalu Kalaallit Nunaanni innuttaasunik taasisitsinikkut akuerineqassalluni.

Taamaalilluni Kalaallit Nunaat naalagaaffinngussaaq namminersortoq, tamatumalu nassatarisaanik naalagaaffiup aaqqissuusaanera aqunneqarneralu pillugit maleruagassat tunngaviusut pisariaqartinneqalissapput.

Soorlu inuiaat kalaallit namminiilivinnissaaq nammineerlutik aalajangersinnaagaat, taamak namminiilivinnissap piareersarneqarnissaa nammineerluta aalajangiussinnaavarput.

Tamanna atuuppoq aningaasaqarnerup imminut napatittup (tassa aningaasaqarneq naalagaaffimmit ataatsimoortumik tapiissutinik pisartakkanillu allanik Kalaallit Nunaata pisariaqartitsiunnaarneranik kinguneqartoq) anguneqarnissaa siunertaralugu piareersarneq pineqarnersoq imaluunniit naalagaaffiup aaqqissuusaanera aqunneqarneralu pillugit maleruagassat tunngaviusut piareersarlugit suliaqarnermik aallartitsineq; tassa Kalaallit Nunaat avissaarluni naalagaaffinngorpat namminersortoq atuuttussanik naalagaaffiup aaqqissuusaanera aqunneqarneralu pillugit maleruagassanik tunngaviusussanik/inatsisinik tunngaviusussanik siunnersuusiorneq, pineqarnersoq apeqqaatinnagu.

Imarisaat tunngavilersuutaallu aallaavigalugit naliliineq tunngavigalugu siunnersuutit taakku marluk ima paasineqartariaqarsorinarput; inatsisit tunngaviusut Kalaallit Nunaat avissaarluni naalagaaffinngorpat nammineertoq atuuttussat piareersarneqarnerannik aallartitsinissamut Naalakkersuisut pisussaaffilerlugit peqquneqarnissaat kissaatigineqartoq.

2011-mili Tunngaviusumik inatsisissaaq pillugu siunnersuutinik suliarinnernermi (UKA 2011/61 & UKA 2011/72) isumaliutigineqarpoq qanoq Kalaallit Nunaata Tunngaviusumik

-----

inatsimmik akuersissuteqarsinnaanera ajornannginnersoq, tamanna Kalaallit Nunaata naalagaaffeqatigiinnermit anisariaqarnissaanik piumasaqaatitaqanngitsumik.

Taamani Savalimmiuni naalakkersuisuusut avissaarnissamik pilersaarutaata ilaatut Savalimmiut Lagtingiat 1999-imi inatsisit tunngaviusut pillugit ataatsimiititaliamik pilersitsivoq. Sulinerulli ingerlanerani sulineq allanngorpoq, tassa partiit avissaarusuttut avissaarusunngitsullu naalagaaffiup aaqqissuussaanaera aqunneqarneralu pillugit maleruagassanik tunngaviusussanik, avissaarnissaq tunngavissaatinngikkaluarlugu Savalimmiunit atorneqarsinnaasunik, siunnersuusiornissaq isumaqatigiissuteqarfigimmassuk.

Taamatuttaaq Naalagaaffeqatigiinnermi sinaakkusiussat iluanni Kalaallit Nunaata inatsisinik tunngaviusunik peqalernissaa kissaatigineqarsinnaasoq takorloorneqarsinnaavoq. Inatsisilli tunngaviusut ima ilusiligaasariaqassapput Danmarkip Naalagaaffiata Inatsisaani Tunngaviusuni taamatullu Namminersorneq pillugu inatsimmi aalajangersakkanut akerliunatik.

Tamanna ajornakusoorsinnaasoq Savalimmiuni misilittakkat takutippaat.

Savalimmiut aaqqissuussaananerat aqunneqarnerallu pillugit maleruagassat tunngaviusut pillugit Lagtingip inatsisissaatut siunnersuut savalimmiuni Lagtingimut ulloq 6. marts 2010-mi saqqummiunneqarpoq ukiorlu taanna ulloq 17. august saqqummiuteqqinneqarluni. Siunnersuut siullermeerneqarpoq 23. september 2010-mi, tamatumalu kingorna ataatsimiititaliamit suliarineqartussanngorlugu innersuunneqarlunilu. Isumaliutissiissummini ataatsimiititaliaq amerlanerussuteqartunut pingasunut ikinnerussuteqartunullu arfineq marlunnut avissaarpoq aammalu allannguutissatut siunnersuutunik 70-init amerlanerusunik saqqummiussilluni, taakkuli ilarpassui ilusiliinermut oqaatsinulluunniit atorneqartunut tunngasuullutik.

Savalimmiut aaqqissuussaananerat aqunneqarnerallu pillugit maleruagassat tunngaviusut pillugit Lagtingip inatsisissaatut siunnersuutip nassatarisaanik apeqqutit naalagaaffiup aaqqissuussaananerat aqunneqarneranullu inatsiseqarnermut tunngasut erseqqinnerusumik naliliiffigineqarnissaannik Statsministereqarfiup Inatsisinik Atortitsinermit Ministereqarfik ulloq 18. marts 2010-mi qinnuigaa.

Inatsisinik Atortitsinermit Ministereqarfiup allakkiami 2. juni 2010-meersumi oqaatigaa *“naalagaaffiup aaqqissuussaananerat aqunneqarneranullu maleruagassatut tunngaviusussatut siunnersuut ima paasineqarsinnaasoq naalagaaffiup aaqqissuussaananerat aqunneqarneranullu maleruagassat tunngaviusut – siunnersuut piviusunngortinneqassappat – inatsisinut tunngaviusunut taartaanissaat taakkunaniilluunniit sallinnngortinneqarnissaat siunertaasoq. Nunalli maanna aaqqissuussaananerat aqunneqarneranullu maleruagassatut tunngaviusutigut inissisimaneq naapertorlugu Savalimmiuni oqartussaasut inatsisitigut taama ingerlatsinissamut oqartussaassuseqanngillat aammalu siunnersuut piviusunngortinneqaralarpat oqaatigineqartutut tamanna inatsisitigut sunniuteqarnaviarani”*.

Allakkiami tassani Inatsisunik Atortitsinermut Ministereqarfik inerniliivoq *“Siunnersuutip imarai (1) aalajangersakkat inatsisinut tunngaviusunut akerliusut, (2) aalajangersakkat Savalimmiunut tunngasunik naalagaaffimmi oqartussaasut inatsisiliorsinnaatitaanerannik killiliinissamik ilaatigut siunertaqartutut isikkullit, (3) aalajangersakkat suliaasaqarfinnut Savalimmiunit tiguneqarsinnaangitsunut apeqqusiisut, (4) aalajangersakkat suliaasaqarfinnut Savalimmiunit tiguneqarsinnaasunut, sulili tiguneqanngitsunut tunngasut, (5) aalajangersakkat naalagaaffiup aaqqissuusaaneranut aqunneqarneranullu maleruagassatut tunngaviusussatut siunnersuut akuersissutigineqassagaluarpat naalagaaffiit akornanni pissutsinut tunngasunik maleruagassat eqqarsaatigalugit Savalimmiut inissisimanerannik nunani tamalaani inuiaqatigiinnik nalornisoortitsisinnaasut.”*

20. juni 2011-mi Inatsisunik Atortitsinermut Ministereqarfiup ilassutitut allakkiaani allassimavoq allannguutissatut siunnersuut amerlanerussuteqartunit saqqummiunneqartoq inatsisunik atortitsinermut ministereqarfiup siuliani inerniliinerannik allanngortitsinissamut tunngavissiiingitsaq.

Folketingimit apersorneqarluni taamani statsministeriusup Lars Løkke Rasmussenip Inatsisunik Atortitsinermut Ministereqarfiup allakkiaa ima oqaaseqarfigaa: *“Savalimmiormiut aalajangertariaqarput tamanullu ersarissumik nalunaaruteqarlutik: Atlantikumi qeqertarmiut danskit naalagaaffeqatigiinneranni peqataarusuppat imaluunniit avissaarlugit namminiilivikkusuppat.”* *“Danskit naalakkersuisui ersarissumik isumaqarput. Savalimmiormiut namminiilivikkusuppata unissassanngilagut”*.¹

Danskit maannakkut Naalakkersuisuisa naalakkersuineranut tunngavianni ima allassimasoqartoq Inatsisinut Ataatsimiititaliap maluginiarpa:

“Nunap aaqqissuusaaneranut aqunneqarneranullu maleruagassanik tunngaviusussanik suliaqarnissamik kalaallit Nunaata savalimmiullu kissaateqarnerat naalakkersuisut paasivaat, atatilluguli pingaaruteqarpoq namminerisamik nunap aaqqissuusaaneranut aqunneqarneranullu maleruagassatut tunngaviusussat naalagaaffeqatigiinnermut sinaakkusiussat iluanniinnissaat. Nunap aaqqissuusaaneranut aqunneqarneranullu maleruagassanik tunngaviusussanik suliaqarnissami, tamatuma iluatsinnissaa eqqanaarniarlugu, apeqqutit pilersussat pillugit Savalimmiunik Kalaallillu Nunaannik oqaloqatiginninnissamut piareersimavugut”.

Taamatut nalunaarneq danskit siusinnerusukkat naalakkersuisa naalakkersuineranut tunngavimmini 2011-meersumi nalunaarutigisimasaannut naleqqiullugu akaarinninnerusorinarpoq, taamanimi imatut allassimasoqarmat:

“Nunap aaqqissuusaaneranut aqunneqarneranullu maleruagassanik tunngaviusussanik allassimasuuteqalernissamik kalaallit savalimmiullu kissaateqarnerat naalakkersuisut ataqqivaat, pingaartilluguli taamaaliornikkut naalagaaffimmi aaqqissuusaanikkut aqutsinikkullu maleruagassanut tunngaviusunut sanilliullugu Savalimmiut Kalaallillu

¹ Uani Politiken, ulloq. 15. juni 2010-mi saqqummersoq issuarneqarpoq

Nunaata naalagaaffimmi inissisimanagerat ilaatigut nalorninarsisinnegassanngimmat". (Ataatsimiititaliap ataaticut titagaa).

Taamaakkaluartoq maanna naalackersuisuusut naalackersuisuusimasut isummernerannit allaanerusumik isummerusussasut (isummersinnaasulluunniit) isumaqassalluni tunngavissaqarsorinanngilaq: Kalaallit Nunaat Naalagaaffeqatigiinnermut ilaatillugu Kalaallit Nunaata Inatsisissai Tunngaviusut ima ilusilersorneqassapput taakku Danmarkip Naalagaaffiata Inatsisaanut Tunngaviusunut aammalu namminersorneq pillugu inatsimmut naapertuunnerat qularutigineqarsinnaani.

2. Aningaasaqarnikkut kingunissat.

Tunngaviusumik inatsisissamik piareersaasussamik isumalioqatigiisitamik pilersitsinissaq pillugu aalajangiiffigisassatut siunnersuutitut marlunnut (UKA 2015/62 aamma UKA 2015/138) aningaasaqarnikkut kingunissanut tunngatillugu siunnersuuteqartut erseqqissarpaat pissutsit assigiinngitsut, tassunga ilaatigut ilanngullugu Isumalioqatigiisitap katitigaanera allattoqarfikkullu sullinneqarnera, tamatumunnga apeqqaajumaartut.

Matumani namminersorneq pillugu isumalioqatigiisitap kalaaliinnarnit inuttaqartup sulineranut atatillugu aningaasartuutaasimasut qissimigaarnissaat pissusissamisuusaaq - soorlu tamanna imm. 138-imik siunnersuuteqartumit tikkuarneqartoq. Tassunga aningaasartuutit tamarmiusut ukiunut sisamanut agguataarlugit 16,4 mio. kr.-it missaanniipput.

Inatsisunik tunngaviusunik piareersaasiortussatut isumalioqatigiisitamut aningaasartuutit ikinnerusinnaapput amerlanerusinnaallutilluunniit (tamatumani aamma apeqqaataassalluni isumalioqatigiisitap sulinera ukiunik qassinik sivisussuseqarneraq), naatsorsuutigineqarsinnaallunili sanilliunneqarsinnaasumik 10-20 mio. kr.-inik annertussuseqassasut, soorlu aamma imm. 62-imik siunnersuuteqartoq taamak nalunaartoq.

Tunngaviusumik inatsisissamik piareersaanermi isumalioqatigiisitamik pilersitsinissamut tunngaviliisussamik nassuiaammik, UKA 2011-mi Inatsisartunit isumaqatigiittunit akuersissutigineqartumik, suliaqarnerup naammassillugu ingerlatseqqinnissaanut siunnersuutip aningaasaqarnikkut kingunissaanut tunngatillugu siunnersuuteqartoq imatut allagaqarpoq:

Nalunaarusiap naammassineqarnissaanut allaffissornikkut suliaqartussanik immikkoortitsinissamik siunnersuut imaqarpoq, nalunaarusiap naammassineqarnissaanut atugassat, suliassat Inatsisartut ukiut sisamat matuma siorna aalajangiiffiginninnerisa kingorna aallarnisarneqarsimasut. Ukiut amerlassusaat atorineqareersut isigissagaanni, naatsorsuutigisariaqassavara suliassanut atugassat suliassamillu naammassinninnissamut atugassat killeqassasut, ukiorlu ataaseq ukiullu aappaata affaa avillugu qaangerlugu atuiffiugunnarani. Suliassamik ingerlatsinissat allaffissornikkut sulianik tunngaviusut iluini aaneqarsinnaasorinarput, mattunneqarsinnaanngilarli aalajangiiffigisassatut siunnersuummik akuersissuteqarnikkut suliniutissanik allanik tullerissaarinermi kingullinngortitsinissat imaluunniit suliniutissanik allanik kinguartitsisariaqarnerit pinissai..

Naalakkersuisut akissuteqaaminni paasissutissiissutigaaat nassuiaat 2016-imi naammassineqarsinnaassasoq. Tamanna tunngavigalugu siunnersuuteqartup aningaasatigut allaffissornikkullu kingunissat pillugit naliliissutai piviusorsiorlutut nalilerneqarput.

3. Naalakkersuisut akissuteqaataat allannguutissatullu siunnersuutaat.

Taama annertutigisumik sunniuteqarsinnaatigisumillu aalajangiitinnatik Inatsisartut aalajangiinissamut naammattumik tunngavissaqarnissaasa qulakkeerneqarnissaa pingaaruteqartoq Naalakkersuisut : tunngaviusumik inatsisissamut siunnersuutitut 2012-imeersunut akissuteqaamminni erseqqissaatigisimavaat. Inatsisit tunngaviusut pillugit isumalioqatigiisitap qanoq katitigaanissaa qanorlu immikkut ilisimasallit ilaatinneqarnissaa isumaliutigineqartariaqartoq Naalakkersuisut ilaatigut tikkuarsimavaat, soorluttaaq apeqqutit suut isumalioqatigiisitamit sammineqassanersut erseqqinnerusumik isumaliutigineqartariaqartoq. Taamaattumik – inatsisit tunngaviusut pillugit isumalioqatigiisitamik pilersitsinissaq pillugu Inatsisartut aalajangiinnginneranni – aalajangiinermut tunngaviusussamik nassuiaammik suliaqartoqassasoq Naalakkersuisut kaammattuutigisimavaat.

Kaammattuut taanna Inatsisinut Ataatsimiititaliap taamanikkut taperserpa, taannalu naapertorlugu allannguutissatut siunnersuummik saqqummiussilluni.

Namminersorneq pillugu inatsimmi sinaakkusiussat iluanni Kalaallit Nunaannut atuuttussanik inatsisinik tunngaviusunik suliaqarnissamut periarfissat killiliisullu suut piunersut ilanngullugu nassuiaammi isummerfigineqarnissaa ataatsimiititaliamit taamani kissaatigineqarpoq. Tamatuma peqatigisaanik Kalaallit Nunaannut inatsisit tunngaviusut immikkoortunut marlunnut piffissani marlunni assigiinngitsuni atuuttulerfissalerlugit suliarineqarnissaa nassuiaammi aamma naliliivigineqassasoq ataatsimiititaliamit taamani kissaatigineqarpoq, taamaalilluni Kalaallit Nunaannut inatsisit tunngaviusut Namminersornerup ataani atuuttussat danskit inatsisaannut tunngaviusunut tapiliussat pigilissallutigit tamatumalu peqatigisaanik immikkoortut allat Kalaallit Nunaat namminiilivippat atuutilersussat suliaralugit.

Kiisalu isumalioqatigiisitap sulineranut atatillugu aningaasartuutissat isummerfigeqqullugit Naalakkersuisut Inatsisinut Ataatsimiititaliamit taamani kaammattorneqarput.

Naalakkersuisut tamanna naapertorlugu Tunngaviusumik inatsisissaq pillugu siunnersuutitut katersuunnermi matumani saqqummiunneqartunut akissuteqaamminni, nassuiaatip naammassillugu allanneqaqqaarnissaa kaammattuutigaat.

Nassuiaat aappaagu naammassineqarluni piareersimasinnaasoq Naalakkersuisut paasissutissiissutigaaat, tassa 2016-imi.

Naalakkersuisut tamanna tunngavigalugu aalajangiiffigisassatut siunnersuutitut taakkununga pingasunut allannguutissatut siunnersuummik imaattumik saqqummiussipput:

”Naalakkersuisut peqquneqarput Kalaallit Nunaata Tunngaviusumik inatsisissaa pillugu Isumalioqatigiisitamik pilersitsinissaq pillugu nalunaajaammik 2016-imi Inatsisartunut saqqummiusseqqullugit taamaaliornikkut Namminersorlutik Oqartussat qulaajakkamik tunngaveqarlutik Kalaallit Nunaata Tunngaviusumik inatsisissaa pillugu Isumalioqatigiisitamik pilersitsisinnaassammata.”

4. Inatsisinut Ataatsimiititaliap siunnersuutininik suliarinninnera

Inatsisinut Ataatsimiititaliap siunnersuummik suliarinninnerminut atatillugu Atassummiit Partii Naleqqamiillu aallartitanik, ataatsimeeqatigiinnermi partiit taakku siunnersuutitut taakkununga pingasunut Naalakkersuisullu allannguutissatut siunnersuutaannut isumaat itisiliivigitinniarlugu, qaaqusivoq. Partiit taakku marluk Inatsisinut Ataatsimiititaliamut ilaasortaatitaqngillat.

Aalajangiiffigisassatut siunnersuutit taakku Naalakkersuisullu allannguutissatut siunnersuutaat pillugit Inatsisartuni partiit tamarmik sukumiinerusumik oqalliseqataanissaminnut periarfissineqarnissaat Inatsisinut Ataatsimiititaliap suliniutaanik siunertaasimavoq.

Ataatsimiinnermi Partii Naleqqamit oqaatigineqarpoq nassuiaatip aallartinneqareersup naammasseqqaarneqarnissaa partiimit pisariaqanngitsumik kinguarsaataannartut nalilerneqartoq. Misissugassat isumalioqatigiisitap misissorsinnaavai. Partiilli allat nassuiaasiap naammassillugu suliarineqarnissaa kissaatigippassuk, soorunami tamanna Partii Naleqqap ataqqissavaa.

Nassuiaasia naammassineqarnissaa Atassummit kissaatiginartinneqarpoq, tamanna Inatsisartut aalajangiinissaminnut tunngavissaqarnissaat eqqarsaatigalugu. 2016-imi naammassinninneq kinguarsaataasussaannqilaq, taamaallaalli alloriutip siulliup pitsaasumik pissusissamisoorumillu inernerinnassallugu.

Partii Naleqqap aamma erseqqissaatigaa suliap ingerlateqqinnerani ataatsimiititaliamik sulinasuartussamik partiinit tamanit aallartitanik inuttalerneqartumik pilersitsisoqarnissaa partiip kissaatiginartikkaa.

Partiip namminiilivinnissap tungaanut aqqutissaq pillugu partiip isumaliutai Atassutip nassuiaatigai: Aqputaani anguniagassanik ataasiakkanik siunniussisariaqarpugut, soorlu

akisussaaffinnik angerlaassinissamut, ilinniartitaanerup qaffasissusaa, nunaqqavissut suliffeqarnermi qanoq akuutiginerat aningaasaqarnerlu. Namminiilivinnermut aqquq ataasiaannarluni alloriarnikkut anguneqarsinnaangilaq.

Innuttaasut akuutinneqarnissaasa pingaaruteqarneranut partiit taakku marluk isumaqataapput. Paasisitsiniaanermik aallartitsisoqartariaqarpoq oqallinnermillu pilersitsisoqarluni.

5. Inatsisinut Ataatsimiititaliap inassuteqaataa

Inatsisinut Ataatsimiititaliap Naalackersuisutulli nassuiaatip, suliarineqarnera aallartinneqarsimasup, naammassineqarnissaa pitsaasuusutut isigaa, taamaalilluni taassuma, tunngaviusumik inatsisissaq pillugu isumalioqatigiisitamik pilersitsisoqarsinnaanera pillugu, taamaattoqarpallu minnerunngitsumik taassuma qanoq katitigaanissaa, isumalioqatigiisitallu ajornartorsiutit isummerfigisassai pillugit Inatsisartut aalajangiinissamut tunngavissinniassammagit.

Taamatuttaaq nassuiaatip pinngitsoorani 2016-imi Inatsisartunut sagqummiunneqartussaanaera Inatsisinut Ataatsimiititaliap isumaqatigaa, tassa kingusinnerpaamik 2016-imi ukiakkut ataatsimiinnermi.

Taamaammat Inatsisinut Ataatsimiititaliap inassutigaa aalajangiiffigisassatut siunnersuutitut taakkununga pingasunut Naalackersuisut allannguutissatut siunnersuutaat akuersissutigineqassasoq.

Inatsisartut inassuteqaat taanna akuersissutigissappassuk, taava tunngaviusumik inatsisissaq pillugu isumalioqatigiisitamik pilersitsinissaq, taassuma qanoq katitigaanissaa nassuiaatillu suliarineqarneranut atatillugu taassuma suliassai siulliullugit Inatsisartut isummerfigisariaqassavaat.

Suliali ingerlaqqinnerani partiit tamarmik aallartitaqarnikkut peqataatinneqarnissaasa pingaaruteqarnera maannangaaq tikkuassallugu Inatsisinut Ataatsimiititaliap tunngavissaqartippaa. Tamanna taamaallaat tunngaviusumik inatsisissaq pillugu isumalioqatigiisitamut tunngatinnagu aammattaarli Inatsisartuni ataatsimiititaliami tunngaviusumik inatsisissaq pillugu isumalioqatigiisitamik pilersitsinissaq pillugu isummertussami taassumalu suliaanut malinnaasussami. Taamaammat tamanna siunertaralugu ataatsimiititaliamik sulinasuurtussamik partiinit tamanit aallartitaqarfigineqartumik pilersitsisoqarnissaa Inatsisinut Ataatsimiititaliap kaammattuutigaa.

Inatsisinut Ataatsimiititaliap aammattaq kaammattuutigaa suliap ingerlateqqinnerani innuttaasut paasitinneqartarnissaat ilanngutsinneqarnissaallu qularnaarneqassasoq. Tamanna tunngaviusumik

inatsisissaq pillugu isumalioqatigiisitakkuusinnaavoq, kisianni suliap ingerlanneqarnermini innuttaasut akornannit aallaaveqarnissaanut Naalakkersuisut, kommunit, partiit, kattuffiit peqatigiiffiillu aamma isumannaareqataasinnaapput.

Inatsisinut Ataatsimiititaliap isumaqatigiittup taakkuninnga kaammattuuteqarluni Naalakkersuisut siunnersuutitut taakkununnga pingasunut allannguutissatut siunnersuutaata akuersissutigineqarnissaa inassutigaa.

Taama oqaaseqarluni Inatsisinut Ataatsimiititaliap siunnersuut aappassaaniigassanngortippaa.

Anders Olsen
Siulittaasoq
Siumut

Iddimangiiu Bianco
Inuit Ataqtigiit

Laura Tãunâjik
Siumut

Muté Bourup Egede
Inuit Ataqtigiit

Michael Rosing
Demokraatit